7. ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

УДК 336.71

С.А. Ачкасова,
к.е.н., доц., доцент кафедри
банківської справи і фінансових послуг,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця,
svet_achk@meta.ua,
А.Є. Руденок,
студентка факультету фінансів і обліку,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця,
anastasiyarudenok2002@ukr.net

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку глобальної економіки виникнення та розвиток інноваційних фінансових технологій – FinTech – внесли корективи у функціонування фінансового ринку. Сучасні тенденції розвитку ринку фінансових послуг, а також вплив зовнішніх факторів стали поштовхом до трансформації фінансової системи, яка полягає у її цифровізації. Процес цифровізації сучасної економіки охоплює перетворення не тільки у фінансовій, а й в інших сферах суспільного життя. З метою здійснення трансформації економіки від аналогової до цифрової та впровадження провідних трендів світового економічного та технологічного розвитку в Україні, було прийнято Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018– 2020 роки [1].

Фінансові технології або фінтех (англ. мовою від «financial technology», скорочене «FinTech») являються відносно новою галуззю не тільки в Україні, але і у всьому світі. Розвиток фінтеха припадає на 2008 рік, коли світова фінансова криза та її наслідки змусили фінансові компанії скорочувати витрати. Це стало причиною появи нових стартапів та бізнесмоделей, які були здатні задовольнити потреби вимогливих клієнтів. Отже, можна сказати, що фінансові технології являються синтезом цифрових технологій та інновацій у фінансовій сфері, що використовуються для надання, розширення і розповсюдження фінансових послуг технологічними компаніями [2].

Головними важелями технологізації та цифровізації фінансових процесів являються наступні:

1) потужний розвиток електронних обчислювальних машин, мобільних пристроїв який дозволив швидше обробляти данні та мати постійний доступ до фінансових послуг;

2) зростання обсягів інвестицій у розвиток фінтех інновацій;

3) підвищення кількості користувачів соціальних мереж, які акумулюють значний обсяг персональної інформації, що використовується в подальшому для оцінки споживчих вподобань, а також слугують ефективним каналом просування інноваційних фінансових продуктів;

4) впровадження клієнтоорієнтованого обслуговування;

5) зростання масштабів електронної комерції, що вимагає здійснення безготівкових грошових розрахунків за торговими операціями та інші [3, с. 12].

Штучний інтелект, блокчейн, Big Data, хмарні технології, автоматизація роботизованих процесів, біометричні технології, технології віртуальної реальності являються основними передовими технологіями.

Коронавірусна інфекція також скорегувала процеси роботи національних фінансових систем по всьому світу, включаючи надання цифрових фінансових послуг та організацію роботи ринку FinTech. Актуальність впровадження цифрових технологій у фінансовій сфері в усьому світі підвищилась у зв’язку з поширенням пандемії COVID-19, введенням карантину та вимушеної ізоляції.

На рис. 1 зображено результат дослідження, яке було проведене фахівцями Світового Банку стосовно впливу пандемії COVID-19 на зміни у регуляторному середовищі діяльності фінтех-компаній у різних країнах світу [4].

Рис. 1. Частка респондентів, які повідомили про збільшення використання продуктів FinTech у період пандемії

Отже, можна сказати, що в період пандемії відбулося збільшення використання продуктів FinTech у світі. Так, наприклад, у розвинутих країнах використання цифрових платежів та грошових переказів за період пандемії зросли до 65 %, а у країнах, що розвиваються – до 50%. Також потрібно сказати, що інтенсивність нарощення послуг у сферах цифрового страхування, інвестування та у сфері обміну криптоактивами є вищою у країнах з економікою, що розвивається.

Фінтех відкриває величезні можливості для всіх суб’єктів фінансової сфери. Головними перевагами використання фінансових технологій являються наступні: зниження витрат клієнтів, більше персоналізованих продуктів, можливість здійснення платежів в реальному часі, більш широкий спектр послуг, швидкість і зручність. Фінтех сприяє розширенню доступу до фінансування для фізичних осіб, малих та середніх підприємств, недостатньо

охоплених фінансовими послугами. Також слід назвати недоліки використання фінансових технологій. До них можна віднести: недостатній рівень нормативного регулювання внаслідок використання фінтех компаніями відмінних від традиційних установ бізнес-моделей; спонтанність прийняття рішення споживачами онлайн-послуг; обмеженість доступу з огляду на певний рівень вмінь та наявності гаджетів у користувачів для здійснення онлайн-операцій [5, с. 207].

Розвиток цифрових технологій супроводжується появою деяких ризиків, які впливають на ефективність діяльності фінансової системи. До таких ризиків можна віднести: ринковий, який призводить до негативних наслідків в результаті зміни ринкової кон'юнктури; кіберризик, що виникає внаслідок специфіки середовища фінансових технологій; технологічний, який полягає у порушенні безперебійності надання послуг через виникнення збоїв або помилок у діяльності сервісу; юридичні ризики, які стосуються недостатності захисту прав споживачів. Вважаємо, що найбільш негативний вплив на ефективне функціонування фінансової системи має кіберризик. Він може привести до таких наслідків: втрата інформації, відсутність доступу до неї, несанкціоноване втручання у роботу корпоративних інформаційних систем, розповсюдження персональної фінансової інформації про клієнтів тощо. Також це впливає на репутацію фінансових установ, зниження рівня довіри клієнтів до фінансової системи взагалі. Зокрема, під час пандемії кількість порушень у сфері кібербезпеки серед FinTech компаній в середньому збільшилась на 17 % [4].

Отже, можна зробити висновок, що внаслідок підвищення кількості користувачів мобільних пристроїв, поширення проникнення інтернету, нарощення обсягів електронної комерції, світової пандемії відбулось збільшення попиту на цифрові фінансові технології. Для ефективного та безпечного функціонування і розвитку цифрових фінансових технологій необхідно вжити наступні заходи. По-перше, з боку держави слід дотримуватись грамотного і системного підходу стосовно правового регулювання сфери FinTech. По-друге, необхідно підвищувати рівень

фінансової грамотності населення, який ґрунтується на простоті і доступності подання інформації. По-третє, варто формувати компетентний кадровий потенціал у сфері FinTech. У наш час виконання всіх вищезазначених заходів сприятиме перспективному розвитку FinTech в Україні та інтеграції цифрових фінансових технологій в основні сфери життя суспільства.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України. 17.01.2018 р. № 67-р. [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-р#Text.

2. Шевченко О., Рудич Л. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації економіки України. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2020. № 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/63.pdf.

3. Боженко В., Пігуль Є. Вплив цифровізації на розвиток фінансових технологій. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2021. № 2. С. 11-15.

4. The Global Covid-19 FinTech Regulatory Rapid Assessment Report [Електронний ресурс]. World Bank Group and the University of Cambridge. Режим доступу: https://www.jbs.cam.ac.uk/wp-content/uploads/2020/10/2020-ccaf-report-fintech-regulatory-rapid-assessment.pdf.

5. Калашнікова Т., Самохіна С. Розвиток ринку фінансових технологій в Україні як фактор сприяння фінансовій інклюзивності. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки*. 2018. № 3. С. 201-210.

УДК 368

К.І. Власюк,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
ОПП «Страхування та ризик-менеджмент»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
vlasyuk.kate@ukr.net,
науковий керівник – О.В. Димніч,
к.е.н., доц., доцент кафедри банківської справи та страхування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОБОТУ ПРАЦІВНИКІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Коронавірусна криза змусила нас більше усвідомити, наскільки ми вразливі до непередбачених подій. Нікому не новина, що пандемія змінила життя абсолютно кожної людини в тій чи іншій мірі. Як наслідок, у нових